

Saniye Çolakgil

(1916-2006)

“Hafız Ali'nin mektubunda yazdığı Ümmühan ve Şahide değerinde, burada Risâle-i Nur'a bütün kuvvetiyle çalışan çok hemşirelerimiz var. Meselâ, Asiye, Saniye, Ulviye, Lütfiye, Aliye gibi Risâle-i Nur'un şakirtleri, oradaki hemşirelerine ve kardeşlerine selâm ve duâ ediyorlar” (Kastamonu Lâhikası, s. 115)

Bediüzzaman Hazretlerinin, Barla'daki dostları, talebeleri ile irtibatını capcanlı tuttuğunu Kastamonu Lâhikası'nın satırları arasında takip etmek mümkün. Kastamonu'daki hanım talebelerinin Barla ve civarı köylerdeki hanımlara gönderdikleri selâmları, onların “hüsn-ü misâl” teşkil eden çalışmalarını iletmesi bunun bariz delillerinden.

Bediüzzaman Hazretleri onu “Risâle-i Nur'a erkeklerden ziyade fedakârâne yapışan hanımlar”dan bir tanesi olarak nitelendiriyor.

Saniye Çolakgil 03.01.2006 tarihinde 90 yaşında vefat etti. Kızı Hafız Yücehalil, annesi kabre konulurken onu “İnsanların Said Nursî'nin yanında bulunmaktan çekindiği bir dönemde annem eserleri büyük bir şevkle yazıyordu. Annem Üstadın ‘talebem’ lütfuna mazhar olmuş ender kadınlardan biridir” ifadeleri ile anmaktaydı.

Saniye Çolakgil ile 1995 yılında bir görüşme yapmış ve Bizim Aile dergisinin Mart 1995 sayısında yayınlamıştık. Aradan bunca yıl geçmesine rağmen onu dinç ve zekâ dolu bakışlarıyla konuşması bittikten sonra “Şimdi de satırdan okuma zamanı” diyerek bize yaptığı dersle hatırlıyorum. İşte o görüşmeden bir bölüm sunuyoruz:

Öğretmen olmaktan vazgeçtim...

“Üstadımı ilk defa Kastamonu'nun büyük zatlarından Şeyh Şaban-ı Velî Hazretlerinin Türbesini ziyaret ederken gördüm. Gariptir, vaktiyle o zat da Üstadım gibi Kastamonu'ya sürgün olarak gönderilmiş.

“Okumaya çok meraklıydım. Öğretmen olmayı istiyordum. Babam ‘Kızım, öğretmen olmanı isterim, ama sana şapka giydirirler, bunun hesabını nasıl veririz?’ deyince öğretmenlikten vazgeçtim.

“Babamın da gayreti ile elime geçen bütün kitapları dikkatle okuyordum. Okuduğum kitapların birinde çocukken ölenlerin ‘Annemi, babamı almadan Cennete girmem’ diye Allah'a duâ ettiklerini ve duâlarının geri çevrilmediğini öğrenmiş, çok özenmiş, bunu Allah'tan istemişim.

“Evlendim, iki kızım oldu. Ardından nur topu gibi bir de oğlum. Daha kırkı çıkmadan boğmaca oldu. Ateşinin çok olduğu bir gün başucunda beklerken Üstadın bir arkadaşa gönderdiği Çocuk Taziyenâmesini okuyordum. Bir ara dalmışım.

Evlâdım bu arada ölmüş. Eğer Çocuk Taziyenâmesini okumuş olmasaydım dayanabilir miydim bilmiyorum.

“Beyim de Üstadla görüşürdü. Birgün kahvede ‘Memleketimize bir garip gelmiş, gidip görüşelim’ diye konuşmuşlar. Eve geldiğinde ‘Süt koyun’ dedi. Üstadımın hizmetinde bulunan Çaycı Emin Ağabey ‘Acaba kabul eder mi?’ diye düşünürken Üstad içerden ‘Getir, bu çok mübarek bir süt’ demiş. Üstad, evden birisinin gönlü pek istemese, bunu hisseder ve getirilenleri geri çevirirdi. Biz bütün ev ahalisi isteyerek vermiştik o sütü.”

Kastamonu’da

ilk hanım Nur dersleri...

“Biz en zor zamanlarda Ulviye, Lütfiye, Aliye ve Aşık Zehra ile biraraya gelir Risâle okurduk. Lütfiye ile ben eskimez yazı ile Risâleleri hem çoğaltıp hem de hanımlara ders yapardık.

“Asiye Mülazımoğlu, bizlerin Üstad’la irtibatını sağlardı. Bir önceki asrın müceddidi Mevlânâ Hâlid Hazretlerinin talebesi Küçük Aşık’ın torunuydu. Ve Üstada cübbeyi ulaştıran da oydu. Beyi hapisane müdürüydü. Sorularımızı Üstad’a iletir, cevaplarını getirir, kitapları bize ulaştırırdı. Biz de kitapları çoğaltır, aslını iade ederdik.

“Üstadım yazma işine ve gizliliğe o dönemde çok dikkat ederdi. Daha geçen yıl Lütfiye Hanımın evi yıkılırken bacadan bir takım Külliyyat çıktı. Acı günlerin acı hatıraları... Vesvese Risâlesini yazdığımdaya Üstadım altına şu duâyı ekledi: ‘Bu risâleyi yazan Saniye ve zevcini dünya ve âhirette mes’ut eyle!’

“Bizler Tefriciye çekerek Asiye anne vasıtasıyla Üstadımıza hediye ederdik. Kendisine herhangi bir hediye geldiğinde kabul ederse, mukabilinde mutlaka bir şey, hiçbir şey bulamasa eski eşyalarından ya da saç tellerinden verirdi. Bende de Üstadımın cübbesinden bir bölüm var. Kefenimin içine koydum. Bizler için bu, en kıymetli hediye idi.

“Lütfiye ve Aşık Zehra, ağa hanımlarıydı. Zehra, Risâle-i Nur’lar okununca dayanamaz, hep ağlardı. O yüzden adı ‘aşık’ kaldı. ‘Okuyamıyorum’ diye çok üzülürdü. Ben okurken onu tesellî eder ‘Okudun gibi oldu’ derdim. Çocuğu yoktu. Evlenirken perde ve yastık örtülerine kadar her şeyini dantelden yaptırmıştı. Beyi öldüğünde onu ağa evinden kovdular. Karanlık bir evde kalırdı. Dünyaya itibar ettiği için eski günlerini hatırladığında çok üzülürdü.

“Aliye Hanım; çocuğu öldükten sonra kendini ancak Risâlelerle tesellî edebilmiş bir hanımdı.”

Nurlara cilt olan bindallılar...

“Kastamonu hanımlarının en kıymetli eşyası bindallıdır. Değerli kumaşlardan altın ve gümüşle işlenerek yaptırılır. Evlâdlara, torunlara miras kalır. Önemli günlerde bindallısı olmayanlar, olanlardan ödünç alırlar. Ulviye ve Lütfiye çeyizlerinden çıkardıkları bindallıyı, yazmış oldukları Risâlelere cilt yapmışlardı. ‘Bu risâlenin kıymetini en iyi sen bilirsin’ diye bana emanet etmişlerdi. Son zamanlara kadar hep ondan okur, ders yapardım. Fakat ‘emanet’ diye alan bir hanım kitabı getirmedi. Hâlâ üzülüyorum.(...)”

İbretlik bir hanım...

“Kastamonu’da hanımlar Risâle-i Nur’a çok sahip çıktılar. Ama bunun yanında dine, imana hiç ilgisi olmayan hanımlar da mevcuttu.

“Kastamonu’da şapka inkilâbı yapıldığında hanımlardan ilk defa zengin bir ailenin kızı şapkayı taktı. Mimsiz medeniyetin her türlü imkânından faydalanan bir hanımdı. Yıllar sonra o hanımın ölümüne şahit olan birisine ‘Nasıl öldü?’ diye sordum. Cevabı bana ‘İnsanlar nasıl yaşarlarsa öyle ölürler, nasıl ölürlerse öyle haşrolurlar’ hakikatini hatırlattı. Yapayalnız ölmüş ve makyaj yapıyorum diye devamlı pislikleri yüzüne sürüyormuş. Ne korkunç bir şey.

“Ben öldüğümde kabrime çiçek dikmelerini istiyorum. Çünkü onların zikrinden istifade ederim. Kardeşlerimin arkamdan göndereceği duâlara ‘şirket-i mâneviye’ düsturuyla nasıpdâr olma ümidi de beni rahatlatıyor.”

24.01.2010